

МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ КІНЦЕВОГО РІВНЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПІД ЧАС ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Каськова Л.Ф., Уласевич Л.П., Амосова Л.І., Новікова С.Ч.,
Павленкова О.С., Андріянова О.Ю.

Полтавський державний медичний університет

У статті представлено методи визначення кінцевого рівня знань здобувачів вищої освіти, їхні функції й завдання. Метою визначено вдосконалення методики оцінювання, яка використовується під час вивчення дисципліни «Дитяча терапевтична стоматологія».

Ключові слова: контроль, оцінювання, функції, методи, вища освіта.

The article presents methods of determining the final level of knowledge of higher education students, their functions and tasks. The goal is to improve the evaluation methods used during the study of the discipline "Pediatric Therapeutic Dentistry".

Keywords: control, assessment, functions, methods, higher education.

У сучасному освітньому процесі оцінка знань студентів відіграє важливу роль у визначенні рівня засвоєння навчального матеріалу й успішності навчання. Тому постійно розробляються й упроваджуються нові методики контролю з метою підвищення об'єктивності оцінки і стимулювання активної навчальної діяльності студентів.

Методи підсумкового контролю знань є невід'ємною частиною навчального процесу в дисципліні "Дитяча терапевтична стоматологія" для студентів, які навчаються на стоматологічному факультеті. Підсумковий контроль знань має на меті оцінити рівень засвоєння студентами досліджуваного матеріалу й перевірити їхню здатність застосовувати теоретичні знання на практиці. Ці методи мають ґрунтуватися на наукових засадах і бути об'єктивними, давати можливість достовірно виміряти якість засвоєння матеріалу студентами [1]. Вони мусять виконувати певні функції – контрольну, навчальну, виховну, організаторську й методичну. Викладачі мають дотримуватися дидактичних принципів перевірки й оцінювання знань: дієвості (стимулювання викладацької діяльності викладача і навчання студентів); систематичності (контроль знань відповідно до періодів навчання, у певній послідовності, з ускладненням завдань і методики); індивідуальності (ураховувати знання кожного здобувача окремо, а не групу в цілому); диференціювання (визначення кількісних і якісних різниць у знаннях); об'єктивності та єдності вимог.

У педагогічній роботі ми використовуємо попередні, поточні й підсумкові контролю. Підсумковий контроль більшою мірою, ніж інші, виконує контролюючу функцію, забезпечує систематизацію знань.

Один із найбільш частих способів підсумкового контролю – усний іспит. Цей метод дозволяє оцінити не тільки теоретичні знання студентів, а й їхнє вміння аргументовано висловлювати свої думки й міркування щодо дитячої терапевтичної стоматології. Усний іспит можна проводити у формі індивідуального інтерв'ю або в груповій формі, де студенти обговорюють і аналізують конкретні клінічні випадки [2].

Крім усного іспиту, для підсумкового контролю використовуємо також практичні завдання й роботу на моделях. Ці методи дозволяють оцінити студентів щодо їхнього вміння застосовувати засвоєні теоретичні знання на практиці, проводити діагностику й лікування дітей зі стоматологічною патологією, а також використовувати відповідні інструменти й обладнання.

Іншою важливою методикою контролю знань студентів є використання різних форм аудиторної роботи, таких як відповіді на запитання, виконання практичних завдань чи проведення дискусій. Такий підхід дозволяє викладачеві безпосередньо оцінити розуміння матеріалу студентом у реальному часі та допомогти йому в разі потреби.

Відпрацювання практичних навичок визнано одним із ключових етапів навчання лікарів-стоматологів. Ця форма підсумкового контролю знань важлива для забезпечення високої якості медичної практики й безпеки пацієнтів. Одним із головних аспектів відпрацювання практичних навичок є спостереження й участь у реальних клінічних ситуаціях. Студенти і молоді лікарі мають можливість під керівництвом досвідчених фахівців набувати досвід у виконанні різноманітних стоматологічних процедур, від простих до складних. Окрім того, відпрацювання практичних навичок передбачає виконання симуляційних вправ. Це можуть бути вправи на спеціальних моделях або симуляторах, які дозволяють практикувати різні навички безпосередньо на них. Наприклад, вправа зі встановлення пломби. Процес відпрацювання практичних навичок також включає систематичну навчальну програму з плануванням занять і тренувальних сесій. Лікарі-стоматологи мають можливість удосконалювати свої навички під керівництвом викладачів і менторів, які надають їм цінні поради та вказівки. Важливістю відпрацювання практичних навичок є також оцінка і контроль зібраних знань. Цей процес дозволяє перевірити командний рівень лікарів-стоматологів і за необхідності виявити питання, які потребують додаткового вдосконалення. Відпрацювання практичних навичок – важливий крок у становленні кваліфікованого фахівця стоматології. Це дозволяє лікареві привчитися до реальних пацієнтських ситуацій, розвинути навички й відповідальність, а також забезпечити безпеку та якісне надання медичних послуг. Загалом, відпрацювання практичних навичок є необхідним етапом професійного розвитку лікарів-стоматологів. Ця форма завершального контролю знань сприяє вдосконаленню медичної практики й гарантує високий рівень медичної допомоги пацієнтам.

У вивченні дитячої терапевтичної стоматології тестовий контроль виступає як ефективний інструмент оцінювання підсумкових знань студентів. Провідна мета тестового контролю – перевірка засвоєння студентами теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для ефективної роботи з дітьми в рамках терапевтичної стоматології. Тестові завдання можуть містити запитання про стоматологічні захворювання і патології в дітей терапевтичного профілю, методи діагностики й лікування, фізіотерапевтичні процедури і багато іншого. Тестовий контроль дозволяє студентам виявити свої знання і вміння за обмежений час, що сприяє розвитку навичок роботи в напружених ситуаціях. Крім того, використання тестових завдань сприяє систематизації знань і поліпшенню розуміння теми, що вивчається. У розробці тестових завдань із дитячої терапевтичної стоматології слід ураховувати глибину й

опрацьованість теми. Запитання можуть бути і теоретичними, які вимагають запам'ятовування фактів і визначень, і практичними, що потребують застосування теоретичних знань. Тести можуть бути однорівневими і складатися з кількох рівнів, містити різні типи завдань, такі як вибір із кількох варіантів, співвідношення, заповнення пропусків та ін. Завдання мають бути різноманітними і відповідати предметній галузі, а критерії оцінки – чіткими й об'єктивними. Тестовий контроль важливий для розвитку навичок роботи в напружених ситуаціях і систематизації знань [3].

Класична система оцінювання не дає повною мірою можливості визначити рівень знань здобувачів вищої освіти в реаліях сьогодення, тому вдосконалення й використання нових технологій і методики – мета розвитку освіти. Один із нових методів контролю знань – використання онлайн-платформ і електронних тестів. Студентам дається можливість виконувати тести в зручних для них часі й місці, що полегшує процес підготовки і послаблює стрес. Електронні тести також дозволяють автоматично оцінювати результати, що спрощує роботу викладачів і робить процес контролю об'єктивнішим і прозорішим [4].

Ще однією, більш новою методикою контролю знань стало застосування проєктних завдань. Студентам пропонується вирішити реальні проблеми, пов'язані зі сферою їх вивчення, і подати результати своєї роботи. Такий підхід дозволяє розвивати в студентів творче мислення, аналітичні навички й навички командної роботи. Оцінка проєктних завдань відбувається на основі критеріїв, попередньо оголошених викладачем, що робить процес контролю об'єктивнішим і прозорішим.

Отже, нові методики контролю знань студентів закладів вищої освіти стають більш сучасними й інноваційними. Вони дозволяють об'єктивніше оцінити рівень знань студентів і сприяють їхній активній навчальній діяльності.

Важливо підтримувати постійний розвиток у цій галузі й адаптувати методики контролю до вимог сучасного освітнього середовища. Постійне впровадження нових підходів до контролю знань, таких як використання онлайн-платформ та інтерактивних завдань, дозволяє викладачам бути більш гнучкими й адаптуватися до потреб сучасних здобувачів освіти. Це допомагає створити стимулююче й ефективно освітнє середовище, що сприяє засвоєнню знань і розвитку навичок, необхідних для успішної кар'єри в сучасній стоматології.

Правильна реалізація й ефективне використання цих підходів студентами і викладачами сприяють покращенню якості освіти й успішній підготовці майбутніх стоматологів до професійної практики. Регулярний контроль знань і навичок забезпечує студентам можливість відстежувати свій прогрес, виявляти слабкі місця й активно працювати над їх усуненням. Отже, різноманітний і комплексний підхід до контролю знань у галузі дитячої стоматології став невід'ємною частиною формування професіоналізму й успішної кар'єри майбутніх стоматологів. Це дозволяє гарантувати високий рівень підготовки здобувачів вищої освіти і впевненість у їхній здатності ефективно застосовувати засвоєні знання в практичній роботі.

Список використаної літератури

1. Янченко О.І. Форми і методи контролю знань в умовах сучасних навчальних технологій: Метод. Розробка. – Кривий Ріг: Інгулецький технікум Криворізького технічного університету, 2008. — 27 с.
2. Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі : Навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня доктора філософії (PhD) за третім (освітньо-науковим) рівнем у галузі знань 22 «Охорона здоров'я / уклад. Л. І. Васецька. – 2-е вид., доповн. і перероб. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2023. – 145 с.
3. Швець Д. Є. Тестування як ефективна форма контролю та підвищення якості знань. Гуманітарний вісник ЗДІА, 2010. Вип. 41. С. 169–177.
4. Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі. Курс лекцій (з мультимедіа-презентаціями) для аспірантів на пряму підготовки «Доктор філософії (PhD)» (денна та вечірня форми навчання) / Укладач Л. І. Васецька. Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. 189с. ел. опт. диск (CD-RW).

ВИКОРИСТАННЯ ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОФІЛАКТИКА СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ІЗ ПРОПЕДЕВТИКОЮ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ»

*Каськова Л.Ф., Янко Н.В., Андріянова О.Ю., Ващенко І.Ю.,
Новікова С.Ч., Павленкова О.С.*

Полтавський державний медичний університет

У статті розглянуто і детально проаналізовано організацію практико-орієнтованого навчання під час викладання дисципліни «Профілактика стоматологічних захворювань із пропедевтикою стоматологічних захворювань».

Ключові слова: здобувачі освіти, практико-орієнтоване навчання, симуляційне навчання.

Organization of practice-oriented learning for teaching «Dental diseases prevention with propedeutic of pediatric dentistry» was considered and analyzed in details in the article.

Keywords: education applicants, practice-oriented learning, simulation learning.

Актуальним завданням професійної освіти в медичних ЗВО стала реалізація дуального навчання у вирішенні навчальних завдань, за якого традиційна теоретична частина підготовки відбувається на базі навчального закладу, а практична – на робочому місці лікаря чи в симуляційному класі. Упровадження в професійно-освітні програми медичних закладів вищої освіти практико-орієнтованого навчання стало важливим інструментом виконання завдань забезпечення медичних організацій кваліфікованими кадрами.

Практико-орієнтоване навчання спрямоване на оволодіння і предметними, і психологічними аспектами профе-